No. 94. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag 7 Augustus.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den Augustus.

Morgen begeeft de koning zich van St. Cloud naar het kasteel Eu.

— De hertog *van Aumale* is den 29sten Julij met het 17de regiment ligte troepen dat hij kommandeert, te Marseille aangekomen. Deze troepen waren door vijf stoombooten van Algiers derwaarts overgevoerd.

— Men kent thans de proclamatie die de regeringscommissaris te Toulouse, de heer *Duval*, heeft openbaar gemaakt om de koninklijke ordonnantien af te kondigen, waarbij het voorloopig stedelijk bestuur en de nationale garde worden ontbonden. Toevalligerwijs hebben de voormalige maire *Arzac* en zijne ambtgenooten een' tamelijk goeden grond gevonden om tegen het besluit des konings, dat hen tot aftreding noodzaakte, te protesteren. In het bevelschrift des konings wegens de ontbinding van hun bestuur, zoodanig als dit te Toulouse is openbaar gemaakt, kwam namelijk de zinsnede wegens de bijeenroeping der stedelijke kiezers binnen den tijd van drie maanden niet voor, niettegenstaande de bijvoeging van zulk eene bepaling bij de fransche wet op de gemeentebesturen, in geval van ontbinding van een daarvan door de uitvoerende magt verpligtend is gesteld. In het bevelschrift, dat de Parijssche *Moniteur* heeft opgenomen, vond men dan ook de bedoelde zinsnede. Waarschijnlijk moet men hier aan eenen misslag bij het hoofdbestuur denken, dien men wel te Parijs, maar niet te Toulouse dadelijk heeft kunnen herstellen. Hoe dit zij, de heer *Arzac* en zijne ambtgenooten hebben het raadhuis te Toulouse niet verlaten en de plaats niet voor hunne opvolgers ingeruimd, dan nadat zij door commissarissen van politie daartoe werden gedwongen. De toegangen tot het raadhuis waren op dat oogenblik door gendarmes bezet en al de troepen te Toulouse in de kazernen onder de wapenen.

Aan het hoofd van het nieuwe voorloopige bestuur heeft de heer *Duval* den gewezen generaal *Lejeune* benoemd. In eene door dezen uitgevaardigde proclamatie geeft hij te kennen, dat hij liever verkozen had in zijne stille afzondering te blijven, maar dat hij zich aan de gelegenheid niet had willen onttrekken om nogmaals zijn land van dienst te zijn. Vervuld met liefde voor het regt, met eerbied voor de wet, en steunende op den bijstand zijner welgezinde medeburgers, hoopte hij den korten tijd van zijn bestuur nuttig te zijn voor de stad, en zou hij zijne betrekking ongeschonden aan zijnen opvolger, door de keuze der burgers benoemd, overgeven.

In den *Moniteur Parisien* leest men heden:

» Men verzekert dat de leden van de municipaliteit te Toulouse, de heeren *Arzac*, *Roaldès* en *Gasc* gearresteerd zijn en voor de correctionele politie teregt zullen gesteld worden, ter zake van hun protest, en zulks krachtens de wet van 1831, die tegen het misdrijf waarvan zij beschuldigd zijn gevangenisstraf van één à twee jaren bepaalt, en de ontzegging van burgerlijke regten gedurende den tijd van vijf jaren."

— Op den 15den dezer, den verjaardag van *Napoleon*, zal nu op de kolom die te Boulogne ter herinnering van het groote leger dat aldaar langs de zeekust in 1804 en 1805 vereenigd was, opgerigt werd, een kolossaal standbeeld van *Napoleon* geplaatst worden. Dit standbeeld is voor eenige dagen te Boulogne aangekomen en door het volk met de uitgelatenste geestdrift ontvangen. Sommigen hebben de kar beklommen om het beeld met vlaggen en laauwerkransen te overdekken. De hertog *van Orleans* en de maarschalk *Soult* zullen bij het feest tegenwoordig zijn.

Hier te Parijs zal in den avond van den 15den, ter gelegenheid van den verjaardag des keizers, de geheele dom der Invaliden verlicht zijn.

— Men heeft vernomen dat de gewezen eerste turksche minister *Reschid* pacha tot gezant der Porte alhier is benoemd.

— In de geschutgieterij te Straatsburg wordt nog steeds ijverig voortgearbeid. Dezer dagen is eene bestelling van vijf honderd kanonnen van groot en middelbaar kaliber, aldaar van het departement van oorlog ontvangen.

— Berigten uit Madrid tot den 28sten melden dat in de cortes de protestatie der gewezen koningin-regentes was ter spraak gekomen. De eerste minister *Gonzales* had op de gedane interpellatie geantwoord, dat het bedoelde stuk bij de regering ontvangen was, en deze daaromtrent datgene zou verrigten wat de omstandigheden in 's lands belang medebragten. Tevens verklaarde hij voor ongegrond en ongerijmd de geruchten dat de koning der Franschen regtstreeks of zijdelings ten behoeve der koningin-weduwe zou tusschen beide komen. Men dacht te Madrid dat de gezegde protestatie niet zou worden bekend gemaakt dan met wederleggende aanmerkingen, of een krachtig gesteld antwoord, met welks opstelling men zich thans bezighield. De regent *Espartero* toonde eene zekere onverschilligheid omtrent de protestatie, waarachter men dacht dat vrees schuilde voor den invloed dien dit stuk op het volk kon maken. Hij had zich met zekere minachting uitgelaten: dat het stuk slechts een blad papier te meer was.

De heer *Arguelles* heeft den 27sten zijne betrekking als voogd over de koningin en hare jongere zuster aanvaard.

In de vereenigde zitting van de beide kamers der cortes, waarin de nieuwe voogd den eed heeft afgelegd, is geen enkel lid der minderheid van den senaat, welke zich tegen 's mans benoeming verklaard heeft, tegenwoordig geweest. Er waren in het geheel slechts 140 senatoren en afgevaardigden in de zaal bijeen. De plegtigheid heeft naauwelijks een vierendeel-uurs geduurd.

— Ter beurze van heden (4 Augustus) waren genoteerd: 5pCt. 116,20; 3pCt. 77,35; Nap. r. 103,90; Sp. Ardoins 20⅝; Rom. L. 120½.

(*Van den 5den.*) — Het dagblad *le Commerce* verzekert dat van wege het Britsche kabinet eene nota aan den heer *Guizot* is gezonden, betrekking hebbende op het ontwerp van handelvereeniging tusschen Frankrijk en Belgie. Ook zou de slechting der belgische vestingen weder ter spraak gekomen zijn.

— De afgezant van den H. Stoel te Parijs heeft heden een bezoek bij den Turkschen ambassadeur afgelegd; men denkt in het belang der christen-onderdanen van de Porte.

— De troepen voor het kamp van Compiegne bestemd zullen hetzelve eerst den 1sten September betrekken, in plaats van den 20sten Augustus.

— De spaansche koningin-weduwe heeft thans een nieuw voor haar in gereedheid gebragt hôtel in de straat Courcelles betrokken.

— De *Messager* verklaart heden, dat de toestand van den dampkring niet toegelaten heeft nadere berigten door den telegraaf te ontvangen. In bijzondere berigten uit Toulouse van den 1sten Augustus wordt van pogingen gesproken die men in de koffijhuizen en herbergen had aangewend om de troepen te verleiden; de autoriteit hield echter een wakend oog. Men was nog niet begonnen met de ontwapening der nationale garde, maar beschouwde dezen maatregel toch ophanden. Ook zou men eerstdaags weder met de omschrijving der belastingen voortgaan. — Twee batterijen artillerie hadden Toulouse den 1sten Augustus verlaten en waren naar Muret getrokken.

— Het *Memorial Bordelais* vermeldt dat er in den loop van den 3den te Libourne eenige onlusten hebben plaats gehad, ter gelegenheid van den arbeid waarmede de inspecteur der directe belastingen belast is.

— Volgens het dagblad van Cherburg zou aldaar bevel ontvangen zijn om met den meesten spoed aan de voltooijing der op de werf staande oorlogsvaartuigen te arbeiden.

— De tijdingen uit Madrid tot den 29sten Julij houden geen nieuws van bijzonder belang. De afgevaardigden hadden aan het gouvernement de autorisatie verleend tot het sluiten eener leening van zestig millioenen realen; men was echter beangstigd dat de senaat niet meer voltallig genoeg zou zijn om insgelijks zijne goed-

keuring aan dat ontwerp te geven. De zitting werd overigens als haar einde nabij te zijn beschouwd.

In de zitting der gedeputeerden van den 29sten had de minister van oorlog zich met kracht verzet tegen eene al te groote reductie van het leger, daar hetzelve thans nog zeer goed kon gebruikt worden tot het weren van den met groote stoutheid gedreven sluikhandel.

Men had te Madrid eenige bijzonderheden vernomen over de middelen, die de gewezen kapitein-generaal van Katalonie, *van Halen*, aanwendde om zijne populariteit te behouden; onder anderen ontving hij met dat inzigt dagelijks een sergeant en een soldaat van het garnizoen aan zijne tafel.

— Ter beurze van heden (5 Augustus) waren genoteerd: 5 pCt. 116,30; 3 pCt. 77,40; Nap. r. 104; Sp. Ardoin 20½; Rom. L. 102⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 4den Augustus.

Z. M. de koning van Pruissen heeft dezer dagen een nieuw bewijs van eerbied voor de goede zeden, zonder aanzien van personen gegeven, door een streng onderzoek te bevelen naar het gedrag van eenige jongelieden uit de hoogere standen, welke zich op eene openbare plaats aan ergerlijke buitensporigheden hebben schuldig gemaakt.

— Te Berlijn wil men weten dat de Russische regering in ernstige overweging genomen heeft de poolsche constitutie van 1815 van lieverlede te herstellen, bijaldien het land zoo rustig blijft als het nu sedert de laatste acht jaren. Tot beraming van hiertoe strekkende maatregelen zou keizer *Nicolaas* voornemens zijn Warschau in het najaar te bezoeken.

— Uit Londen heeft men te Berlijn bemoedigende berigten van den geheimraad *Bunsen*, betrekkelijk de bemoeijingen van het pruissische Hof ter gunste der Christenen in het Oosten. Ook het Weener Hof wendt ijverige pogingen aan, om een bondgenootschap, tot verligting van het lot dezer geloofsgenooten te vestigen, en te Londen zoowel als te Parijs schijnt men daartoe gaarne de hand te willen bieden, hoewel men zich de groote zwarigheden niet verheelt, welke de uitvoering van dit menschlievend plan in den weg staan.

— Volgens geloofwaardige berigten, zal de aanleg van eenen spoorweg van deze stad naar Manheim en Heidelberg, waar dezelve in verband zal komen met de door Baden naar Bazel voerende spoorbaan, geene verdere vertraging ondervinden.

— Volgens eene uitgevaardigde bekendmaking van de directie der Rijnsche ijzeren spoorwegmaatschappij, zullen voor de aanstaande opening van den spoorweg tusschen Keulen en Aken de proefridden onverwijld plaats hebben.

— Uit Freiburg schrijft men:

» De orkaan, die ll. zondag over geheel Zwitserland gewoed heeft, heeft hier den eerwaardigen lindeboom, die dadelijk na den veldslag bij Murten geplant werd, en die gedurende 365 jaar, dan eens getuige was van vele verblijdende, dan van meer ernstige gebeurtenissen, tot zijn offer gekozen. De oude, reusachtige boom werd midden door gebroken. Iedereen spoedde zich eenen tak van dezen glorierijken boom meester te worden, en versierde daarmede zijnen hoed. — De hangbrug alhier slingerde heen en weder, even als een schip op de ontstuimige zee.

— De voltrekking van het doodvonnis aan drie boosdoeners heeft te Rome aanleiding tot verregaande ongeregeldheden gegeven, van welke de oorzaak nog in het duister schijnt te liggen. Negen menschen zijn vermoord, en vele andere gekwetst geworden. De gewapende magt heeft, niet zonder moeite, een einde aan de verwarring gemaakt.

— Men schrijft uit Konstantinopel, dat *Said*-bey, de zoon van den Egyptischen onderkoning, en *Sami*-bey, aldaar met de meeste onderscheiding behandeld werden. De Sultan had aan zijne juweliers de vervaardiging van kostbare decoratien voor al de leden der familie van *Mehemed*-Ali doen bevelen. Zelfs sprak men van een ontworpen huwelijk tusschen *Said*-bey en eene zuster van den grooten Heer. De oorzaak der goede gezindheid jegens den onderkoning werd niet in de door hem overgemaakte geschenken gezocht, maar ook en vooral in de meer en meer veldwinnende overtuiging, dat het behoud van het turksche rijk hoofdzakelijk van de goede verstandhouding tusschen de Porte en het Egyptische bestuur afhangt.

— Uit Alexandrie is geen ander nieuws dan dat *Mehemed*-Ali zijnen eersten adjudant, die tevens den post van minister van binnenlandsche zaken bekleedde, om nog onbekende redenen afgezet heeft, en hem door *Sheriff*-pacha, den voormaligen gouverneur van Syrie heeft doen vervangen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den Augustus.

Door Z. M. is tot secretaris der gemeente Lith, in deze provincie, benoemd de heer *F. van Eik*.

— Naar men verneemt, zal Z. M. de Koning, op Maandag den 16den dezer, de stad Delft bezoeken, en zich van daar naar Zeeland begeven.

Vele toebereidselen tot Zr. Ms. plegtige ontvangst worden te Delft gemaakt. Onder anderen, wordt eene eerewacht te paard opgerigt, onder kommando van den heer *J. A. Maas*; de heer *L. A. van Berkel* zal daarbij eerste onder-kommandant, de heer *H. van Meerten* tweede en Dr. *G. J. F. Merz* standdaartdrager zijn. Deze eerewacht zal 28 leden tellen.

— Aanstaande Woensdag, den 11den dezer, zal in de Kloosterkerk de doopplegtigheid plaats hebben van de jonggeboren Prinses, Dochter van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden. Reeds zijn de onderscheidene autoriteiten tot bijwoning dezer plegtigheid uitgenoodigd. Naar men verzekert, zal de leerrede, bij die gelegenheid, gehouden worden door den hofkapellaan *I. J. Dermout*, kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw; die ook den Heiligen Doop zou bedienen.

— Naar men verneemt, heeft Z. M. dezer dagen onderscheidene benoemingen van ambtenaren bij het ministerie van justitie gedaan, en dat departement georganiseerd. Onder anderen is tot hoofdcommies daarbij benoemd de heer *J. van den Honert*, *Hhz.*, vroeger procureur bij de regtbank te Amsterdam, thans procureur bij den hoogen raad der Nederlanden en bij het provinciaal geregtshof van Holland, en zulks in de plaats van wijlen den heer *J. E. van Cuylenburgh*.

— Behalve aan den drukker van den *Tolk der vrijheid*, *Bolt*, heeft Z. M. ook gratie verleend aan *Meeter*, voormalig schrijver van dat dagblad, die zich thans in België bevindt, en door het provinciaal geregtshof van Groningen tot vier jaren gevangenis veroordeeld was, wegens op eene boosaardige wijs en in het openbaar de Koninklijke waardigheid te hebben gehoond.

— Bij Koninklijk besluit van den 6 Julij jongstleden, heeft Z. M. Hoogstdeszelfs bewilliging verleend tot de verlenging der vennootschap te Amsterdam bestaande, onder de benaming van *Oostindische Zee- en brandassurantiemaatschappij*, en zulks voor den tijd van tien jaren, aanvangende met 1 Januarij 1842, en zulks op den voet der gewijzigde en door de deelhebbers aangenomen voorwaarden.

Deze maatschappij is en zal zijn gevestigd te Amsterdam, en zal, behalve haar kantoor aldaar, nog hebben een kantoor te Rotterdam en een te Batavia. Het fonds der maatschappij blijft bestaan in een kapitaal van drie millioen guldens, verdeeld in de zes honderd aandeelen, ieder van *f* 5000; daarvan uitgegeven.

— Naar men verneemt, zal de plegtige inwijding van *de Ruyter's* standbeeld te Vlissingen, den 18 dezer plaats hebben. Men vleit zich, dat Z. M. deze belangrijke plegtigheid met Hoogstdeszelfs tegenwoordigheid zal vereeren. Gelijk men weet, zal eene redevoering bij die gelegenheid gedaan worden door den beroemden redenaar en hoogleeraar, *Abr. Des Amorie van der Hoeven*. Verder zal er eene tentoonstelling van oudheden, betrekkelijk *de Ruyter*, schilderijen enz. plaats hebben.

— Den 3 dezer is te Nymegen, in tegenwoordigheid van vele militaire en burgerlijke personen, op het fort, buiten de Hezelpoort (door Z. M. Koning *Willem I*, den 11 October 1824, fort *Krayenhoff* genoemd, waar de asch van den overledenen generaal, sedert den 28 November 1840, in het aldaar voor hem gebouwde graf rust), op bevel van Z. M. Koning *Willem II*, ter herinnering aan den generaal *C. R. T.* baron *Krayenhoff*, in den keelmuur van het fort, een gedenksteen geplaatst, met welks bezorging en plaatsing de heer kapitein-ingenieur *J. Mouchard*, voormalig adjudant van genoemden generaal, door det departement van oorlog belast werd.

Dit zeer eenvoudige gedenkteeken, van blaauwen hardsteen, is eene langwerpige vierkante zerk, door eene lijst omgeven, rustende op een voetstuk van gelijken steen. Hetzelve heeft de hoogte van 1,34 el en de breedte van 2,68 el, en werd vervaardigd door den bekwamen steenhouwer *Frans Simons*, te Gorinchem. Op deszelfs midden staat, met groote letters: FORT KRAYENHOFF; daar boven: *Het vereeuwigt zijnen naam*, en daar beneden: *Het is de rustplaats zijner asch.* In de bovenhoeken aan het fraai gebeitelde veld staan de woorden: *Begonnen* 1824. *Voltooid* 1831; en in de beneden hoeken: *Geboren* 1758. *Overleden* 1840.

Den 1 Julij ll. werd op den grafkelder van wijlen Zijne Exc. den heer generaal baron *Krayenhoff* eene zerk gelegd, omgeven van een ijzeren hek. Op den steen is keurig uitgehouwen het volgende grafschrift:

Supremo consensu conditur hic in alæ dextræ angulo Noviomagensium propugnaculo a filio extructo et a rege GULIELMO I familiæ nomine donato, Cornelius Rudolphus Theodorus Baro Krayenhoff vir gravis, prudens, virtutis heroicæ, candoris vere Batavi, masculæ eruditionis, immensi laboris, qui meritis suis ad summa munera summasque dignitates in re militari et in re publica elatus, gloriam consecutus est, invidia majorem, animam Deo, exuvias terræ reddidit die XXIV mensis Novembris anni MDCCCXL. ætatis suæ LXXXII.

van hetwelk de vertaling deze is:

» Met hooge toestemming ligt hier begraven aan den regter vleugel van de vesting Nijmegen, binnen het fort, door zijnen zoon ge-

bouwd, en door Koning *Willem I* met den familienaam begiftigd, *Cornelis Rudolphus Theodorus* baron *Krayenhoff*: een man van standvastigheid, beleid en heldenmoed, van ware Nederlandsche opregtheid, mannelijke ervarenheid en onvermoeiden arbeid; die door eigene verdiensten tot de hoogste Militaire en Staatswaardigheden opgeklommen, zich eenen roemrijken naam verworven heeft, boven alle wangunst verheven. Hij gaf aan God zijne ziel terug, en haar stoffelijk omkleedsel aan de aarde, den 24sten van de maand November des jaars 1840, het 82ste zijns ouderdoms."

— In het dagblad van 's Hage leest men:

» Mevrouw *Elisabeth Fry*, die zich, door hare pogingen tot verbetering van den toestand der gevangenissen in Engeland en door andere menschlievende bemoeijenissen, beroemd heeft gemaakt, is met hare bloedverwanten en bedienden in deze residentie aangekomen en in het *Hôtel de Belleveu* afgestapt. Dit is de tweedemaal, dat zij deze residentie bezoekt. Genoemde mevrouw *Fry* heeft ll. Maandag te Gouda een bezoek in het vrouwelijk gevangenhuis afgelegd, hebbende de heer *Gurney*, die haar vergezelt, ll. Zondag en Maandag, te Rotterdam, ten aanhoore van een talrijk publiek, verslag gedaan van zijne reis door een gedeelte van Westindie, ter bevordering van het vrijgeven der slaven.

— De gemeentebesturen zijn uitgenoodigd, om overeenkomstig het verlangen van den minister van binnenlandsche zaken, de verspreiding van een dezer dagen uitgegeven werkje van den heer *L. Koning* te Haarlem, getiteld: *de Jonge Landman*, te bevorderen.

— Aanstaande week zal voor het eerst eene tentoonstelling van schilderijen te Nymegen geopend worden. Naar men uit die stad schrijft, schijnt deze eerste proeve aan de verwachting te zullen voldoen, bedragende het getal der ontvangen schilderijen reeds 134, waaronder zeer fraaije, terwijl er nog meerdere verwacht worden.

— Uit Assen schrijft men van den 29 Julij:

» Eergisteren avond is onder Gasselter-Nijeveen een hert *levend* gevangen. Het kwam zich voegen bij eene kudde koeijen, die geweid werden door een' knaap. Deze vreezende, dat het hem onbekende dier aan de koeijen leed doen mogt, verjoeg en vervolgende het. Het hert vlugtte en stortte in een' veenkuil doch geraakte, door een luchtsprong van wel 12 voeten hoog, uit den kuil weer op het veen. Naauwelijks ontkomen, viel het weer in eene diepe naauwe veengreppel, waaruit het zich niet kon losrukken. Hier werd het gevat door vier lieden, en door deze naar den heer *A. Prins*, lid der prov. Staten te Gasselte, gebragt, die het namens den heer burgemeester dier gemeente aan den heer gouverneur heeft aangeboden. Het schijnt onlangs van hoorns gewisseld te hebben; de hoorns missen nog hunne gewone vastheid en een derzelve is eenigzins gekwetst. Overigens is het geheel ongeschonden. Waarschijnlijk is het uit de Bentheimer wildbanen ontsnapt en naar onze heidevelden afgedwaald.»

Van den 7den. — Bij besluit van den 19den Julij 1841, n°. 3, zijn door Zijne Majesteit benoemd, om, naar aanleiding der voor het departement van Oorlog gearresteerde organisatie, bij dat departement te worden geëmploijeerd: tot kapiteins: de 1ste luitenants der infanterie, *G. Berghauser* en *A. Verkat Egter van Wissekerke*;

tot 1ste luitenants, de 2de luitenants der infanterie, *N. Scheltema* en *A. H van Krieken*;

tot 1ste luitenant-kwartiermeester, de 2de luitenant-kwartiermeester *H. H. Blom.*

Bij besluit van den 4den Augustus 1841, n°. 10, is de heer mr. *O. W. Stavenisse de Braauw*, tot dus verre adjunct-commies bij het departement van Oorlog, in zijne betrekking van regtsgeleerde benoemd tot chef van het 4de bureau van de afdeeling Secretariaat bij gemeld departement.

— Volgens het *Amsterdamsch Handelsblad* zal de ontworpen finantiele wet niet alleen de kansbilletten, maar ook de uitgestelde schuld betreffen, en zullen alle becijferingen bij de wet gevoegd zijn en dus mede publiek zullen gemaakt worden.

— Naar men verneemt, zijn door den Minister van Binnenlandsche Zaken eenige bepalingen vastgesteld, om zekerheid op te leveren bij de afgifte van certificaten van oorsprong van goederen, naar de nederlandsche kolonien bestemd, waardoor men bepaaldelijk moet kunnen nagaan, of bij die certificaten vermelde fabrijken en fabrijkanten werkelijk, zoo als zij zich qualificeren, bestaan; of de fabrijken zoo ingerigt en van dien omvang zijn, dat zij kunnen beschouwd worden als berekend voor de quantiteiten en qualiteiten der in de certificaten vermelde goederen en of de goederen wel geheel en al door de fabrijkanten en in de fabrijken in de certificaten vermeld, vervaardigd, dan wel te beschouwen zijn als aldaar slechts eene geringe of laatste bewerking te hebben ondergaan.

— De commissie voor de oprigting van het standbeeld ter eere van den admiraal *de Ruyter* te Vlissingen, heeft den 4den de aanschrijving van den directeur van 's Konings kabinet ontvangen, dat Z. M. zich voorstelt op Woensdag den 18den Augustus te Vlissingen aan te komen en alzoo bij de plegtige ontblooting van het standbeeld tegenwoordig te zijn. Deze heugelijke tijding heeft te Vlissingen algemeene vreugde verwekt.

— In den nacht van den 5den op den 6den is te Arnhem brand ontstaan in de fabriek van aardappelenmeel van den heer *A. Knoops*, en is dezelve geheel uitgebrand. De belendende gebouwen hebben echter weinig of niet geleden, en is men den brand al spoedig meester geworden, hetgeen men aan de doelmatig aangebragte hulp toeschrijft, vooral aan die der te Arnhem in garnizoen liggende mineurs. De oorzaak van den brand schijnt onbekend te zijn.

— Men verneemt dat er in de vaart van Leyden op Haarlem mede eene ijzeren schuit zal gebragt worden. Die tusschen Rotterdam en Delft voldoet bijzonder.

De *Commerce Belge* verzekert, dat het stoomschip *British Queen*, hetwelk door de Belgische regering is aangekocht, den 23sten Augustus te Antwerpen zal aankomen, en in de eerste dagen van September tusschen Antwerpen en New-York in de vaart zal worden gebragt. Dit stoomschip is nog eenige voeten langer dan de befaamde *President*, die in Maart van dit jaar voor het laatst uitgeloopen is en van hetwelk men sedert niets meer heeft gehoord. De *British Queen* is echter niet zoo breed. Het laatstgenoemde stoomschip heeft eene scheepsruimte van 2,016 ton en stoomwerktuigen van 500 paardenkracht. De middellijn van de raderen bedraagt niet minder dan 31 Engelsche voeten.

Vervolg en Slot van het Verslag van de Gedeputeerde Staten dezer provincie aan de Provinciale Staten, nopens den staat van het gewest sedert Julij 1840 tot Julij 1841 uitgebragt.

De maatschappij tot invoering der zijdeteelt zet hare pogingen met ijver en goed gevolg voort.

De aanplantingen aan het hoofd-etablissement zijn, in dit jaar, in daartoe bereide gronden, op eenen regelmatige voet aanmerkelijk uitgebreid, en de wasdom der witte moerbezien-boomen valt naar wensch uit.

De opvoeding der zijdewormen wordt jaarlijks, hoezeer voor als nog noodwendig beperkt naar evenredigheid van het voorhanden moerbezienblad, met goede uitkomst bewerkstelligd, en de gewonnen en afgehaspelde zijde, kan in deugdzaamheid met de beste buitenlandsche wedijveren.

De deelneming heeft eene aanzienlijke uitbreiding verkregen; zijnde van de tweede serie van aandeelen reeds ingeschreven voor eene som van *f* 23,300, zoo dat slechts nog 117 aandeelen van die serie, á *f* 100 ieder, te plaatsen overig blijven. Het behaagde Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, in deze tweede serie wederom voor *twaalf* aandeelen, voor Hoogstdeszelfs bijzondere rekening, te doen inschrijven.

Bij Koninklijk besluit van den 19 April dezes jaars werd eene kamer van koophandel en fabrijken binnen de Stad 's Hertogenbosch opgerigt, en daardoor den wensch vervuld, welke door een groot getal handelaars en fabrijkanten daartoe aan Z. M. was te kennen gegeven.

Kunsten en Wetenschappen. Ten aanzien van het onderwijs in de teeken- en bouwkunde in deze Provincie, waarin U. E. G. A. door het toestaan van subsidien uit de Provinciale-fondsen, derzelver belangstelling zoo blijkbaar te kennen gaven, mogen wij aan U. E. G. A. mededeelen, dat de Koninklijke school voor de nuttige en beeldende kunsten te 's Hertogenbosch, wederom op nieuw de ondersteuning van het Hooger Bestuur heeft mogen erlangen; zijnde aan dezelve, bij Koninklijk besluit van den 16 julij 1840, n°. 77, andermaal een Rijks subsidie verleend van *f* 1,000 's jaars, voor den tijd van drie jaren, ingegaan den 1 julij 1840.

Die school leed in het najaar van 1840 door het overlijden van haren verdienstelijken Directeur, den heer *D. Dubois*, een gevoelig verlies; tot zijnen opvolger werd benoemd de heer *Dielemans.*

Door het nemen van tijdelijke voorzieningen heeft dat overlijden geene belemmering in het onderwijs te weeg gebragt.

Die school, welke even als het teeken-instituut te Breda en de teekenschool te Grave, in bloei toeneemt, telde op den 31 december jl., 248 leerlingen, te Breda 201 en te Eindhoven 93.

Te Grave was het getal leerlingen op dat tijdstip 17.

Het bijzonder onderwijs in de teekenkunde te Tilburg gegeven wordende, vond bij het Bestuur dier stad aanmoediging, door het verleenen van Stadswege van vuur en licht gedurende [illegible] het onderwiis.

Bij het Stedelijk Bestuur van Heusden bestaat het voornemen tot oprigting eener teekenschool. In de Steden Bergenopzoom, Oosterhout, Geertruidenberg en Willemstad, mogt men nog niet [illegible] in het tot stand brengen, van eene dergelijke nuttige inrigting.

Middelen van Vervoer. Sedert de vorige zitting van U. E. G. A. zijn wederom eenige concessien verleend geworden voor het in werking brengen, binnen deze Provincie, van diensten van [illegible] en vrachtkarren, en nu onlangs zijn daartoe wederom [illegible] vragen gedaan. De stoombootdienst tusschen de Steden [illegible]

Rotterdam, waarvoor reeds vroeger concessie was verleend, heeft nu onlangs geleden aangevangen.

Bij het Hooger Bestuur werd de beschikking aangehouden, op een ingediend verzoek om concessie tot het aanleggen eener stoombootdienst langs de Zuid-Willemsvaart, tusschen de Steden 's Hertogenbosch en Maastricht, doch het werd aan de adressanten, onder zekere bepalingen, vergund het doen van proefnemingen met stoombooten, langs die vaart, tusschen 's Hertogenbosch en Weert. Het is aan ons niet bekend, dat van die vergunning tot hiertoe is gebruik gemaakt.

Sedert lang, doch met geen goed gevolg, hadden wij de Besturen van daarbij betrokkene Steden en plaatsen opmerkzaam gemaakt, op veelvuldige afwijkingen van de bepalingen van het algemeen reglement op de dienst der middelen van vervoer te Lande, welke de ondernemers van postwagen-diensten zich veroorloven, veelal met het kennelijk doel, om andere ondernemingen te benadeelen, en de bestaande concurrentie te vernietigen.

Sedert nu eenigen tijd zijn echter eenige van die afwijkingen geconstateerd en voor de competente Regtbanken vervolgd, en de overtreders beboet geworden; wij hopen dat het nu gegeven voorbeeld tot afschrik voor het vervolg zal dienen.

Landbouw. De oogst van den jare 1839, hoe gunstig ook in vele opzigten, is door die van het jaar 1840 nog overtroffen geworden. Het verslag wegens den staat van den landbouw, door de Provinciale Kommissie aan ons ingezonden en hierbij overgelegd wordende, bevat daaromtrent belangrijke bijzonderheden, waartoe wij, kortheidshalve, de vrijheid nemen U. E. G. A. te verwijzen.

De meekrapteelt viel in het afgeloopen jaar wederom niet gunstig uit, en de tegenspoed, met welke zij te kampen had, is werkelijk ontmoedigend.

Men merkte in het begin dezes jaars slechts weinig rupsen op, en het geboomte staat in volle tooi te prijken.

Hoezeer de beplantingen over het algemeen, immers van de zijde der partikulieren, aanmerkelijk toenemen, zoo heeft het evenwel onze opmerkzaamheid niet kunnen ontglippen, dat de bepalingen van het Provinciaal- poot- en plant-reglement, in vele Gemeenten met laauwheid worden naargeleefd, en wij hebben dientengevolge de aandacht der Districts-Kommissarissen daarop gevestigd, ten einde zij van de gelegenheid, welke hunne rondreizen aanbieden, gebruik maken, om de plaatselijke Besturen daarover te onderhouden.

Veeartsen, Veteelt en Veeziekten. De paardenfokkerij neemt, hoofdzakelijk in de kleistreken dezer Provincie, sterk toe. Volgens de aangehoudene deklijsten zijn, in het voorgaande jaar, 4,063 merrien door goedgekeurde dekhengsten belegd geworden, het geen ruim 300 meer is dan in 1839; zijnde onder dat getal niet begrepen de merrien, die, in 1840, bij de in de Provincie gestationeerd geweest zijnde hengsten uit de Koninklijke stoeterij te Borculo, ter dekking werden aangebragt.

Van de door 's Rijks hengsten ten jare 1839 gedane dekkingen, zijn 161 veulens voortgekomen.

Ten gevolge van politicke gebeurtenissen, hadden in 1840, aanzienlijke aankoopen voor de Fransche remonte plaats, welke de prijs van de daarvoor geschikte paarden aanmerkelijk deed stijgen, en ook van invloed waren op den prijs der jonge paarden.

De veefokkerij neemt eerder toe dan af. Er werd veel vet vee naar buiten 's Lands vervoerd, en men maakte goede prijzen.

De, in vergelijking van vorige jaren, vrij hooge prijs der schapen strekte weder eenigermate tot aanmoediging van deze teelt in onze heidestreken.

De varkensteelt bleef aanwinnen en gaf veel voordeel.

Met uitzondering van de Gemeente Fijnaart, in welke het miltvuur onder de paarden en runderen heerschte, doch die niet lang heeft aangehouden en aan welke 21 paarden en 7 runderen gestorven zijn, was over het algemeen de staat der gezondheid van het vee voldoende. De longziekte en de tongblaar werden nog in eenige Gemeenten waargenomen, doch bragten mindere sterfte te weeg.

Policie en openbare Veiligheid. De rust en de goede orde bleven ongestoord. Men hield een waakzaam toezigt op de bedelarij en de landlooperij; en het houden van burger-nachtwachten in de Gemeenten ten platten Lande, bragt veel toe tot verzekering der openbare veiligheid.

Rampen en Onheilen. De maandelijks aan Z. Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken ingezondene staten van geledene schaden door onvoorziene rampen, den ingezetenen dezer provincie in den jare 1840 overkomen, hebben successivelijk tegemoetkomingen aan diegenen hunner, welke daarop, door hunne behoeftige omstandigheden, aanspraak konden maken, ten gevolge gehad, en wel uit het fonds daartoe bestemd, waarvan het totaal van den verleenden onderstand bedragen heeft de som van *f* 15,361 – 84$_5$, uitmakende 32 percent der van deze behoeftigen geconstateerde schaden

Schadeloosstelling van schade door Inundatien voor de Vestingen, enz. Nadat de staat van schade-opneming, door de inundatien voor de Vestingwerken veroorzaakt, voor de landerijen onder de jurisdictie der Stad 's Hertogenbosch gelegen, bij wijze van proefneming opgemaakt en aan Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken was opgezonden, zijn ter dier zake van Zijne Exc. de vereischte nadere voorschriften ontvangen en ter executie gelegd, ten gevolge dat men zich onledig houdt, met de staten in gereedheid te brengen, voor alle de Gemeenten in deze Provincie, die in het geval verkeerd hebben ter zake voorschreve schade geleden te hebben; zijnde zoodanige staten bereids van de Gemeenten Berlicum, Engelen, Nieuwkuik en Vlymen, opgemaakt en bij het Gouvernement dezer Provincie ingekomen, om aan gemeld Ministerie opgezonden te worden, waarvan men zich voor de belanghebbende eenen gunstigen uitslag beloven mag.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (6 *Augustus*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 een zest., 52; dito 5 pCt. 101; Kansbill. 25 een zest., drie zest., ¼; Syndik. 91⅝; dito 3½ pCt. 75; Handelm. 155½; O. I. 5 pCt. 97 drie achtste, ½; Ardoins 18⅝, 19; dito Coupons 15⅝, 16 5/16; oude Russen 105⅝.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.